

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
щодо проведення практичних занять
з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)»
для студентів денної форми навчання напрямку підготовки 6.030509 «Облік і
аудит»

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 24.12. 15 р.

Харків
НТУ «ХП»
2015

Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» для студентів денної форми навчання напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» / Уклад.: О.І.Линник, Н. Б. Токар, О. М. Бондаренко – Х.: НТУ «ХП», 2015. – 54 с.

Укладачі: О. І. Линник

Н. Б. Токар

О. М. Бондаренко

Рецензент доц. Єршова Н.Ю.

Кафедра економічного аналізу та обліку

Зміст

Вступ.....	4
1. План проведення практичних занять	5
2. Завдання за темами занять.....	8
3. Контрольні питання за темами занять.....	45
4. Завдання для контрольних робіт	51

ВСТУП

Дисципліна «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» займає важливе місце в навчальному процесі підготовки бакалаврів за напрямом «Облік і аудит».

Мета її вивчення – формування системи знань у студентів з основ обліку, використання облікової інформації для складання звітності, економічного аналізу, аудиту й контролю, прийняття управлінських рішень.

Закріплення теоретичних знань за курсом може бути досягнуте тільки шляхом проведення практичних занять. Із цією метою відповідно до програми курсу розроблені завдання, які дадуть можливість студентам придбати певний обсяг знань і практичних навичок у засвоєнні тем курсу. Усі завдання побудовані з використанням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку й інших нормативних документів, що діють в Україні.

Наведені завдання й методичні рекомендації по їхньому розв'язанню, список рекомендованої літератури допоможуть студентам поглибити свої знання з точки зору вивчення теоретичних основ бухгалтерського обліку, а також застосовувати отримані знання при рішенні завдань практичного характеру.

Методичні вказівки включають план проведення практичних занять, завдання та контрольні питання за темами занять.

1. ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Заняття 1. (1 година)

Тема заняття: «Господарський облік. Поняття та загальна характеристика бухгалтерського обліку»

1. Обговорення матеріалів лекції. Усне опитування студентів.
2. Розгляд практичних прикладів для закріплення теми (завдання №№.1.1- 1.3).

Заняття 2.(3 години)

Тема заняття: «Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку»

1. Обговорення теми. Відповіді на запитання студентів.
2. Перевірка підготовленості студентів до заняття. Опитування (письмове/усне).
3. Розв'язання завдань за темою (№№1.4 – 1.8).

Заняття 3.(2 години)

Тема заняття: «Метод бухгалтерського обліку. Елементи методу»

1. Усне опитування студентів по темі. Обговорення.
2. Розв'язання завдання на закріплення знань по класифікації об'єктів бухгалтерського обліку (№1.9). Використання роздавального матеріалу.

Заняття 4 (2 години)

Семинар по темі: «Основні положення НП(С)БО №1. Принципи складання бухгалтерської звітності»

Підготовка до контрольної роботи.

Заняття 5 (2 години)

Контрольна робота.

Заняття 6(2 години)

Тема заняття: «Види бухгалтерських балансів. Бухгалтерський баланс. Основні співвідношення балансу. Структура бухгалтерського балансу»

1. Обговорення теми. Усне опитування студентів. Відповіді на запитання.
2. Розгляд практичних прикладів для закріплення теми (завдання №№. 2.1, 2.2, 2.4, 2.5)

Заняття 7 (2 години)

Тема заняття: «Розділи балансу (Форма №1). Вплив господарських операцій на баланс»

1. Усне опитування студентів за матеріалами лекції.

2. Розв'язання завдань (№№ 2.3 – 2.6). Використання роздавального матеріалу.
3. Підготовка до модуля.

Заняття 8 (2 години)

Модульна контрольна робота №1.

Заняття 9 (2 години)

Тема заняття: «Бухгалтерські рахунки та метод подвійного запису. Структура рахунку»

1. Обговорення теми. Відповіді на запитання студентів.
2. Перевірка підготовленості студентів до заняття. Усне опитування.
3. Розв'язання завдань за темою (№№ 3.1 – 3.3)

Заняття 10 (2 години)

Тема заняття: «Рахунки синтетичного обліку»

1. Усне опитування студентів за матеріалами лекції.
2. Розв'язання завдань за темою (№№ 3.4, 3.5). Використання роздавального матеріалу.

Заняття 11 (2 години)

Тема заняття: «Рахунки аналітичного обліку»

1. Обговорення теми. Відповіді на запитання.
2. Розв'язання завдань за темою (№№ 3.6, 3.7). Використання роздавального матеріалу.

Заняття 12 (2 години)

Тема заняття: «Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків»

1. Перевірка знань студентами теоретичного матеріалу.
2. Розгляд практичних завдань (№№ 3.8 – 3.10)

Контрольна робота за темою №3.

Заняття 13 (2 години)

Тема заняття: «Бухгалтерські документи»

1. Обговорення теми. Відповіді на запитання.
2. Розв'язання завдань на закріплення матеріалу теми (№№ 4.1 – 4.3)

Тести.

Заняття 14 (2 години)

Тема заняття: «Облік основних господарчих процесів»

1. Обговорення матеріалів лекції. Усне опитування. Відповіді на запитання.
2. Розв'язання завдань із використанням роздавального матеріалу (№№ 5.1 – 5.4)

Заняття 15 (2 години)

Тема заняття: «Формування прибутки (збитку). Структура звіту про фінансові результати (Форма №2)»

1. Обговорення основних положень НП(С)БО №1 щодо звіту про фінансові результати (Форма №2). Відповіді на запитання.
2. Розв'язання завдань (№№ 5.5 – 5.7)

Контрольна робота .

Заняття 16 (2 години)

Модульна контрольна робота №2.

2.ЗАВДАННЯ ЗА ТЕМАМИ ЗАНЯТЬ

1. Завдання за темою «Господарський облік, його суть і характеристика.

Предмет і метод бухгалтерського обліку»

Ціль наведених нижче завдань — допомогти студентам засвоїти поняття бухгалтерського обліку, як складової частини господарського обліку, зрозуміти економічну класифікацію господарських засобів підприємства та джерел, за рахунок яких вони формуються.

Завдання 1.1. Визначити види вимірників:

- 1) гроші в касі – 30 грн.;
- 2) бензин – 100 л;
- 3) цвяхи – 100 кг;
- 4) відпрацьований працівниками час – 12 людино-днів;
- 5) вантажівки – 10 шт.;
- 6) паливо – 100 грн.;
- 7) лампи – 20 шт.;
- 8) запчастини – 80 грн.;
- 9) матеріали – 50 грн.;
- 10) дошки – 50 м³;
- 11) витрати на ремонт – 40 людино-годин.

Завдання 1.2. Які з користувачів бухгалтерською інформацією належать до зовнішніх, а які до внутрішніх. Які із зовнішніх користувачів даного списку мають прямий фінансовий інтерес, а які непрямий або без фінансового інтересу?

- 1) ділові партнери;
- 2) аудиторські контори;
- 3) банки;
- 4) менеджери;
- 5) покупці й замовники;
- 6) цільові фонди;
- 7) фінансові аналітики;
- 8) власники;
- 9) інвестори;
- 10) постачальники;
- 11) керівники відділів;
- 12) податкові органи;
- 13) суд;
- 14) державна статистика;
- 15) управлінський персонал;
- 16) працівники підприємства;
- 17) комісії й комітети Верховної Ради.

Завдання 1.3. Які з наступних подій охоплює оперативний, статистичний або бухгалтерський облік:

- 1) визначення рівня продуктивності праці;
- 2) вихід працівників на роботу;
- 3) одержання матеріалів від постачальника;
- 4) забезпеченість працівників підприємства житлом;
- 5) ліквідація основних засобів по акту;

б) рівень температури плавки в печах.

Завдання 1.4 Укажіть, що відноситься до пасиву, а що – до активу.

- 1) статутний капітал;
- 2) запаси;
- 3) дебіторська заборгованість;
- 4) прибуток;
- 5) короткострокові кредити банку;
- 6) фінансові інвестиції (вкладення) у цінні папери інших підприємств;
- 7) векселі видані;
- 8) кошти в банках;
- 9) спорудження;
- 10) резервний капітал;
- 11) векселі отримані;
- 12) додатковий капітал;
- 13) асигнування з бюджету;
- 14) заборгованість покупців за відвантажені товари;
- 15) доходи майбутніх періодів.

Завдання 1.5. Розподілити активи на оборотні й необоротні:

- 1) комплектуючі вироби;
- 2) устаткування;
- 3) готівка в касі підприємства;
- 4) незавершене виробництво;
- 5) готова продукція;
- 6) довгострокові векселі отримані;
- 7) малоцінні й швидкозношувані предмети (МШП);
- 8) будинок;
- 9) товари;
- 10) багаторічні насадження;
- 11) земельна ділянка;
- 12) будівельні матеріали;
- 13) паливо;
- 14) авторське право;
- 15) транспортні засоби;
- 16) короткостроковий вексель отриманий в іноземній валюті.

Завдання 1.6. Які з наведених нижче джерел формування господарських засобів власні, а які позикові?

- 1) пайовий капітал;
- 2) довгострокові позики банків;
- 3) прибуток звітного року;
- 4) кредиторська заборгованість за матеріали та сировину;
- 5) статутний капітал;
- 6) короткострокові векселі видані;
- 7) резервний капітал;
- 8) заборгованість постачальникам за отримане від них паливо;
- 9) нараховані дивіденди.

Завдання 1.7. Угрупування господарських засобів підприємства за складом, розміщенням та використанням.

Потрібно скласти класифікаційну таблицю, підрахувати підсумки по кожній групі господарських засобів і в цілому по таблиці.

Таблиця 1 – Склад господарських засобів (активів) швейної фабрики на 01.01.20 _г.

Тканина костюмна на складі	53000
Швейні машини в пошивному цеху	40000
Готівка в касі	500
Сатин підкладковий на складі	9000
Заборгованість експедитора Іванова І.І. по авансу, виданому на господарські потреби	40
Тканина, розкrojена для пошиття костюмів, у закрюювальному цеху	8500
Нитки швейні на складі	2000
Штани вовняні на складі	21700
Будова фабричного корпусу	210000
Заборгованість універмагу за продані швейні вироби	18400
Піджаки вовняні на складі	8800
Драп для пошиття пальто на складі	48000
Сатин, розкrojений для пошиття костюмів, у закрюювальному цеху	1000
Гладильні преси в підготовчому цеху	7000
Залишок коштів на поточному рахунку в банку	53500
Заборгованість інженера Петрова А.А. за авансом, виданим на службове відрядження	120
Костюми чоловічі на складі	7500
Гудзики костюмні на складі	400
Мотовізки в підготовчому цеху	3000
Штани в пошивному цеху	2500
<i>Разом:</i>	494960

Порядок розв'язання завдання.

1. Накреслити таблицю за зазначеною нижче формою (табл. 2).
2. Записати в таблицю 2 у розрізі класифікаційних груп суми господарських засобів з таблиці 1.
3. Підрахувати підсумок по кожній класифікаційній групі й у цілому.

Таблиця 2 – Угрупування господарських засобів швейної фабрики на 01.01.20 _г.

Оснoвні засоби	Матеріали	Виробництво	Готова продукція	Грошові кошти в касі	Кошти на рахунках у банку	Кошту в розрахунках	
						З підзвітними особами	З іншими підприємствами
Разом:							

Усього: (грн.)

Завдання 1.8. Угрупування господарських засобів підприємства за джерелами їх формування та цільовим призначенням.

Потрібно згрупувати в класифікаційній таблиці джерела формування господарських засобів підприємства, підрахувати підсумки по кожному виду джерел, а потім підбити загальний підсумок.

Таблиця 1 - Сумарні дані про окремі види джерел формування господарських засобів (пасивів) швейної фабрики на 01.01.20 г.

Статутний капітал	380500
Заборгованість підприємству «Веселка» за матеріали	11000
Заборгованість працівникам цехів по заробітній платі	15000
Заборгованість банку «Аваль» за кредит	7500
Заборгованість сукняній фабриці за матеріали	7000
Заборгованість по заробітній платі управлінському апарату	4000
Заборгованість Енергозбуту за електроенергію	6000
Заборгованість підприємству «Гермес» за матеріали	8400
Заборгованість молодим фахівцям із заробітної плати	2000
Цільове фінансування на будівництво складу	51400
Прибуток від реалізації пальто	2160
<i>Разом</i>	494960

Порядок розв'язання завдання.

1. Накреслити таблицю із зазначеною нижче формою (табл. 2).
2. Записати в таблицю 2 у розрізі класифікаційних груп сумарні дані про окремі види джерел формування господарських засобів з таблиці 1.
3. Підрахувати підсумок по кожній класифікаційній групі й у цілому.

Таблиця 2 - Угрупування джерел формування господарських засобів швейної фабрики на 01.01.200 г.

	Статутний капітал	Прибуток	Кредити банку	Розрахунки з постачальниками	Розрахунки по оплаті праці	Цільове фінансування
Разом:						

Усього: (грн.)

Завдання 1.9. Класифікація об'єктів бухгалтерського обліку.

Потрібно об'єднати у дві класифікаційні таблиці господарські засоби (активи) підприємства й джерела їх формування (пасиви), підрахувати підсумки по кожній групі, а потім підбити загальний підсумок по кожній з таблиць.

Таблиця 1 – Склад засобів і джерел їх формування (активів, капіталу й зобов'язань) підприємства

№	Найменування	Сума, грн.
1	2	3
1.	Будівлі цехів	220000
2.	Готівка в касі	65
3.	Спорудження	8000
4.	Комп'ютери	5160
5.	Заборгованість постачальникам за матеріали	17000
6.	Шафи канцелярські	4200
7.	Нерозподілений прибуток	120000
8.	Будівля складу	20000
9.	Паливо дизельне	1800
10.	Верстат токарно-гвинторізний	2140
11.	Лист сталевий	9100
12.	Патенти й ліцензії	5000
13.	Заборгованість по оплаті праці	17000
14.	Запчастини для ремонту	21000
15.	Координатно-розточувальний верстат	1600
16.	Технічний вазелін	580
17.	Незавершене виробництво	117000
18.	Резервний капітал	3800
19.	Лещата верстатні	75
20.	Заборгованість за соціальним страхуванням	1300
21.	Спецодяг	415
22.	Реманент	570
23.	Будинок заводууправління	45000
24.	Заборгованість банку за короткостроковим кредитом	20000
25.	Повітряний компресор	15000
26.	Інструмент	540
27.	Заборгованість інших підприємств	5700
28.	Заборгованість банку за довгостроковим кредитом	100000
29.	Транспортні засоби	19000
30.	Статутний капітал	564265
31.	Генератор	1450
32.	Заборгованість бюджету за податками	1200
33.	Газова турбіна	2800
34.	Передатне устаткування електромережі	3200
35.	Заборгованість іншим підприємствам	9000
36.	Готова продукція	119000

37.	Облігації держпозики (довгострокові цінні папери)	18000
38.	Поточний рахунок у банку	14500
39.	Заборгованість підзвітних осіб	250
40.	Векселі отримані	22000
41.	Заборгованість замовників за зроблені їм послуги	134900
42.	Інвентарна тара довгострокового використання	34520
43.	Матеріали різні	17400
44.	Програмне забезпечення	11100
45.	Векселі видані	15000
46.	Заборгованість засновникам по виплаті дивідендів	22000
47.	Вугілля	9500

Таблиця 2 – Класифікація господарських засобів (активів) підприємства

Найменування	Сума, грн.
Необоротні активи	
Нематеріальні активи	
Довгострокові фінансові інвестиції	
Основні засоби:	
будинки й спорудження	
машини й устаткування	
транспортні засоби	
інструменти, пристосування, інвентар	
інші необоротні матеріальні активи	
передатні пристрої	
<i>Разом:</i>	
Оборотні активи	
Запаси:	
виробничі запаси	
малоцінні й швидкозношувані предмети	
незавершене виробництво	
готова продукція	
Векселі отримані	
Кошти в розрахунках:	
заборгованість покупців і замовників	
заборгованість підзвітних осіб	
інша дебіторська заборгованість	
Кошти:	
рахунки в банках	

Каса	
<i>Разом:</i>	
Актив	

Таблиця 3 – Класифікація джерел господарських засобів (пасивів)

Найменування	Сума, грн.
<i>Власний капітал</i>	
Статутний капітал	
Резервний капітал	
Нерозподілений прибуток	
<i>Разом:</i>	
<i>Довгострокові зобов'язання</i>	
Довгострокові кредити банків	
<i>Разом:</i>	
<i>Поточні зобов'язання</i>	
Короткострокові кредити банку	
Векселі видані	
Заборгованість постачальникам	
Поточні зобов'язання по розрахунках:	
по оплаті праці	
по страхуванню	
с бюджетом	
с учасниками	
Інші поточні зобов'язання	
<i>Разом:</i>	
Пасив	

Порядок розв'язання завдання.

1. Заповнити класифікаційні таблиці 2 і 3 за наведеними у таблиці 1 даними.
2. Підрахувати підсумки за розділами таблиць 2, 3 і по кожній таблиці в цілому. Підсумкові суми таблиць 2 і 3 повинні бути рівні.

2.Завдання за темою «Бухгалтерський баланс»

Ціль завдань по даній темі — вивчити зміст та будову бухгалтерського балансу, засвоїти типи господарських операцій і зрозуміти, які зміни вони викликають у бухгалтерському балансі.

Дані завдання допоможуть студентам усвідомити значення бухгалтерського балансу, як звіту про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання й власний капітал.

Завдання 2.1. Складання балансу.

Потрібно скласти по даним розв'язків завдань №1.1 і №1.2 баланс швейної фабрики на 01.01.200_г.

Порядок розв'язку завдання.

1. Накреслити навчальну таблицю балансу (табл. 1).
2. Записати підсумкові дані кожної класифікаційної групи відповідно в актив і пасив балансу.
3. Підрахувати підсумок активу й пасиву балансу. Вони повинні бути рівні.

Таблиця 1- Баланс на 01.01.200_г. швейної фабрики

<i>Актив</i>		<i>Пасив</i>	
<i>Господарські кошти:</i>	<i>Сума</i>	<i>Джерела утворення господарських коштів:</i>	<i>Сума</i>
Основні кошти		Статутний капітал	
		Прибуток	
Виробничі запаси			
Незавершене виробництво		Цільове фінансування	
Готова продукція			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги		Кредити банків	
Інша поточна дебіторська заборгованість		Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	
Кошти і їх еквіваленти		Поточні зобов'язання по розрахунках по оплаті праці	
<i>Разом</i>		<i>Разом</i>	

Завдання 2.2. На підставі наведених даних складіть баланс підприємства (грн.):

- 1) поточний рахунок – 9500; 2) виробничі запаси – 19400; 3) основні кошти – 113820; 4) прибуток – 3900; 5) статутний капітал - 135000; 6) розрахунки по оплаті праці – 3700; 7) розрахунки з дебіторами – 130; 8) розрахунки з підзвітними особами – 20; 9) розрахунки із кредиторами – 270.

Завдання 2.3. Визначте вплив кожної з наведених нижче господарських операцій на бухгалтерський баланс і вкажіть тип операцій (грн.):

- придбані товари в кредит – 200;
- відпущені зі складу матеріали у виробництво – 100;
- виплачена заробітна плата персоналу – 2500;
- оприбутковані безоплатно отримані основні кошти – 23000;
- нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва – 13000;
- зарахований на поточний рахунок кредит банку – 5000;
- повернутий залишок невикористаних підзвітних сум – 270.

Завдання 2.4. Зміни в балансі під впливом господарських операцій.

У завданні необхідно.

1. Скласти баланс підприємства на 01.01.200_р.
2. Відобразити зміни, що відбуваються в балансі під впливом господарських операцій.
3. Визначити, до якого з 4-х типів балансових змін вони відносяться.
4. Скласти баланс підприємства на 01.02.200_р.

Таблиця 1 - Дані за статтями балансу на 01.01.200_р.

№	Статті балансу	Сума, грн.
1	2	3
1.	Основні засоби	1138200
2.	Матеріали	194000
3.	Статутний капітал	1330000
4.	Поточний рахунок у банку	95000
5.	Прибуток	59000
6.	Розрахунки по оплаті праці	37000
7.	Розрахунки з іншими дебіторами	1500
8.	Незавершене виробництво	2000
9.	Розрахунки з іншими кредиторами	2700
10.	Готова продукція	4500
11.	Резервний капітал	6700
12.	Готівка в касі	200

Відбулися наступні господарські операції на підприємстві за січень місяць:

- 1) надійшли на поточний рахунок кошти від різних дебіторів у рахунок погашення боргу - 1000 грн.;
- 2) отримані матеріали від постачальників -1600 грн.;
- 3) погашена з поточного рахунку заборгованість перед кредиторами - 1000 грн.;
- 4) видано з каси підзвіт готівку - 140 грн.;
- 5) отриманий короткостроковий кредит у банку - 4000 грн.;
- 6) нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва - 900 грн.;
- 7) з поточного рахунку взяті гроші в касу підприємства – 1000 грн.;
- 8) повернуто залишок невикористаних підзвітних сум - 20 грн.;
- 9) видана заробітна плата - 900 грн.;
- 10) частково погашений короткостроковий кредит банку - 2000 грн.;
- 11) відпущені в основне виробництво матеріали - 1500 грн.;
- 12) зроблені відрахування із прибутку в резервний фонд - 8000 грн.

Методичні рекомендації.

Виконуючи п.2. завдання, необхідно вказати, яких із статей балансу торкається кожна з наведених операцій і які зміни (збільшення або зменшення) у цих статтях викликає. Розв'язок можна оформити у вигляді таблиці, як показано на прикладі нижче (таблиця 2).

Таблиця 2

№	Зміст операцій	Вид зміни	Сума, грн.
1.	З основного виробництва передана на склад готова продукція:	$A + x - x = \Pi$	
	Основне виробництво – 1000 (А)	I тип	1000
	Готова продукція + 1000 (А)		
...

Завдання 2.5. Необхідно скласти початковий і кінцевий баланс, а також визначити вплив кожної з наведених операцій на бухгалтерський баланс і вказати тип операцій:

1) у бухгалтерському балансі підприємства за станом на 31 березня поточного року відображені такі статті (грн.): статутний капітал – 18800; кредит банку – 2000; кредитори – 1700; устаткування – 3500; транспортні засоби – 4200; товари – 4950; дебітори – 3280; поточний рахунок у банку – 6450; готівка в касі – 120.

2) за квітень поточного року на підприємстві були здійснені наступні господарські операції (грн.):

- зараховані на поточний рахунок кошти від дебіторів у погашення заборгованості – 3000;
- придбані запчастини по безготівковому розрахунку – 600;
- погашена з поточного рахунку заборгованість перед кредиторами – 1000;
- видана з каси готівка підзвітній особі – 100;
- с поточного рахунку перерахували кошти в касу підприємства – 200;
- отриманий кредит банку – 4000;
- нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва – 1000;
- повернутий залишок невикористаних підзвітних сум – 20;
- повернутий кредит банку – 2000.

Завдання 2.6. Баланс промислового підприємства.

Потрібно скласти баланс інструментального заводу «Маяк» на 01.01.200_г. на підставі даних, наведених у таблиці 1.

Таблиця 1 - Склад майна інструментального заводу «Маяк» на 01.01.200_г.

№	Найменування господарських коштів і джерел їх формування	Сума, грн.
1	2	3
1.	Будинок механічного цеху	280000
2.	Сталь інструментальна на складі	82000
3.	Заборгованість підприємству «Глорія» за матеріали	21000
4.	Прибуток від експлуатації транспорту	4000
5.	Напилки власного виготовлення на складі	4500
6.	Заготовки сталеві круглі в цеху	4000
7.	Масло машинне на складі	5000
8.	Готівка в касі	200
9.	Заборгованість автотранспортному підприємству №1 (АТП-1) за перевезення вантажів	3500
10.	Заборгованість оптової бази за відвантажену продукцію	6000
11.	Візок для перевезення вантажів у цеху	9000
12.	Резервний капітал	13100
13.	Фрези дискові власного виготовлення на складі	3500
14.	Заборгованість начальника цеху по авансу, виданому на господарські видатки	200
15.	Заборгованість по заробітній платі	18700
16.	Статутний капітал	461000
17.	Заборгованість АТП-3 за перевезення матеріалів	1400
18.	Заборгованість підприємству «Форт» за матеріали	10000
19.	Заборгованість заводу «Майстер» за матеріали	1000
20.	Сталь листовая на складі	22000
1	2	3
21.	Полотно ножівкове в термічному цеху	7000
22.	Токарські верстати в механічному цеху	10000
23.	Заборгованість експедитора по авансу, виданому на господарські	100

	видатки	
24.	Фрези дискові в термічному цеху	5000
25.	Стрічка сталева інструментальна на складі	52000
26.	Залишок коштів на поточному рахунку в банку	23800
27.	Шліфувальні верстати в механічному цеху	23000
28.	Полотно ножівкове власного виготовлення на складі	2000
29.	Заборгованість електротехнічному заводу за виконані роботи	9600
30.	Прибуток від реалізації продукції	22700
31.	Заборгованість працівника відділу збуту по авансу, виданому на службове відрядження	400
32.	Заготовки для ручок інструментів у деревообробному цеху	1000
33.	Свердли циліндричні власного виготовлення на складі	3000
34.	Заборгованість АТП-5 за перевезення матеріалів	3000
35.	Заборгованість деревообробній організації за виконані роботи	8000
36.	Короткостроковий кредит банку	10000
37.	Свердлильні верстати в механічному цеху	8000
38.	Лиття чавунне (придбане) на складі	13000
39.	Заборгованість заводу «Світанок» за відвантажену продукцію	11000
40.	Рейки дерев'яні на складі (для виготовлення ручок інструментів)	6000
41.	Заборгованість заводу «Зоря» за матеріали	14000
42.	Піднімальні крани в цехах	30000
43.	Ключі гайкові власного виготовлення на складі	1000
44.	Заборгованість заводу «Орбіта» за відвантажену продукцію	17300
45.	Заборгованість Енергозбуту за використану електроенергію	29000

Рекомендації щодо розв'язання.

1. Скласти оборотно-сальдову відомість.
2. Керуючись Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» заповнити бланк балансу (форма № 1).
3. Підсумкові суми активу й пасиву балансу повинні бути рівні.

Завдання за темою «Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис»

Мета наданих нижче завдань — усвідомити порядок відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, простежити взаємозв'язок рахунків і балансу, засвоїти економічну сутність і значення методу подвійного запису.

З'ясувати значення рахунків як способу групування й відображення в грошовій оцінці стану руху ресурсів, власного капіталу й зобов'язань. Ознайомитися з порядком узагальнення даних обліку в оборотних відомостях, особливостями їх складання.

Засвоїти особливості відображення операцій на рахунках аналітичного обліку, показати їхній взаємозв'язок з рахунками синтетичного обліку, розкрити й вивчити економічний зміст кореспонденцій бухгалтерських рахунків.

Метою також є засвоєння основних принципів класифікації рахунків бухгалтерського обліку по економічному змісту, а також за структурою й призначенню.

Завдання 3.1. Серед перерахованих рахунків виберіть активні й пасивні: «Основні засоби», «Витрати на збут», «Короткострокові позики», «Знос основних засобів», «Статутний капітал», «Розрахунки з постачальниками», «Каса», «Виробничі запаси», «Відстрочені податкові активи», «Розрахунки по виданих авансах», «Розрахунки по податках», «Розрахунки з підзвітними особами», «Доходи майбутніх періодів», «Додатковий капітал», «Витрати майбутніх періодів», «Розрахунки по отриманих авансах».

Завдання 3.2. Початкове сальдо по рахунку «Виробничі запаси» становить 50 грн. За звітний період були оприбутковані на склад запаси вартістю 200 грн. Відпущені на виробництво запаси на суму 230 грн.

Необхідно побудувати схему рахунку, відобразити початкове сальдо, проведені операції й кінцеве сальдо.

Завдання 3.3. Для наведених нижче господарських операцій визначити кореспондуючі рахунки:

- придбаний вантажний автомобіль за готівку;
- для виплати зарплати отримана готівка в касу;
- виплачена зарплата працівникам;
- оприбутковані матеріали від постачальників;
- видана готівка підзвітній особі;
- отримані безкоштовно МШП;
- нарахована зарплата працівникам основного підрозділу.

Завдання 3.4. Метод подвійного запису. Рахунки синтетичного обліку.

1. Скласти кореспонденцію рахунків в журналі господарських операцій за квітень місяць 20_ г. (таблиця 2).

2. На підставі даних балансу на 31.03.20_ г. (таблиця 1) відкрити рахунки. Рознести операції з журналу господарських операцій по рахунках, підрахувати обороти в них і вивести сальдо (залишки) на кінець місяця.

3. Скласти оборотну відомість по рахунках.

4. Скласти Баланс за станом на 30.04.20_г.

Таблиця 1 – Баланс підприємства на 31 березня 20_г., грн.

Актив	На початок періоду (на 31.03.20_г.)	На кінець періоду (на 30.04.20_г.)	Пасив	На початок періоду (на 31.03.20_г.)	На кінець періоду (на 30.04.20_г.)
<u>I. Необоротні активи</u>			<u>I. Власний капітал</u>		
Основні засоби	574 600		Статутний капітал	579 500	
			Додатковий капітал	28 700	
			Нерозподілений прибуток	38 200	
Усього за розділом I	574 600		Усього за розділом I	646 400	
<u>II. Оборотні активи</u>			<u>II Довгострокові зобов'язання й забезпечення</u>		
Матеріали	53 600		Довгостроковий кредит банку	174 000	
Паливо	8 400		Усього за розділом II	174 000	
Незавершене виробництво	78 900		<u>III. Поточні зобов'язання й забезпечення</u>		
Готова продукція	109 200		Розрахунки з поставальниками	49 100	
Дебіторська заборгованість покупців	41 660		Розрахунки з бюджетом	10 800	
Поточний рахунок у банку	29 600		Розрахунки по оплаті праці	15 800	
Каса	140				
Усього за розділом II	321 500		Усього за розділом III	75 700	
Баланс	896 100		Баланс	896 100	

Таблиця 2 – Журнал господарських операцій за квітень 20__г.

Зміст операції	Сума, грн.	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1. Оприбутковані на склад підприємства матеріали, що були отримані від поставальників	32 400		
2. Отримані підприємством основні засоби в порядку збільшення додаткового капіталу	15 200		
3. Отримані на поточний рахунок кошти як погашення боргу від покупців	30 500		
4. Отримані з банку в касу гроші на виплату заробітної плати	13 500		
5. Видана з каси заробітна плата працівникам підприємства	13 400		
6. Витрачені матеріали на виготовлення продукції	42 600		
7. Перераховані з поточного рахунку кошти для погашення боргу перед поставальниками за матеріали	23 800		

12. Заборгованість по відрахуваннях на соціальне страхування (652)	39	
13. Заборгованість орендодавцеві за оренду (685)		28
14. Заборгованість постачальникові (631)		500
15. Прибуток звітнього року (441)	4684	
16. Комплект офісних і конторських меблів (106)	800	
17. Комп'ютер (104)	2300	
18. Заборгованість підзвітної особи (372)	13	
19. Резервний фонд (431)	1855	

II. Господарські операції АТП «Оріон» за лютий 20_г. (грн.).

1. Отримані в касу з поточного рахунку гроші для видачі заробітної плати й витрат на відрядження	1600	
2. Виплачена з каси заробітна плата		1400
3. Перераховані з поточного рахунку кошти постачальникові за отримані запчастини для автотранспорту		180
4. Перераховані банку з поточного рахунку кошти в погашення довгострокової позики		500
5. Отримані на поточний рахунок кошти від замовника в погашення заборгованості		600
6. Враховані витрати підприємства з перевезення вантажів для замовника (витрати списуються на проведення):		
а) відпущене зі складу дизельне паливо для автотранспорту	530	
б) відпущені зі складу запчастини для поточного ремонту автотранспорту		140
в) нарахована зарплата		1510
7. Перераховані з поточного рахунку кошти в погашення заборгованості:		
а) перед бюджетом за податками		111,30
б) по відрахуваннях на соціальне страхування		39
в) орендодавцеві		28

У завданні потрібно:

1. Скласти бухгалтерський баланс АТП «Оріон» на 01.02.20_г.
2. Відкрити рахунки бухгалтерського обліку на підставі наведених вище залишків по рахунках.
3. Скласти журнал реєстрації господарських операцій за поточний місяць.
4. Відобразити на бухгалтерських рахунках проведені операції, підрахувати дебетові й кредитові обороти за місяць і визначити кінцеве сальдо (залишок) на 01.03.200_г.
5. Скласти оборотні відомості (лінійну й шахову) за поточний місяць (див. таблиці 3 і 4).
6. Скласти бухгалтерський баланс АТП «Оріон» на 01.03.20_г.

Методичні рекомендації.

По кожній господарській операції слід скласти бухгалтерські проводки й записати їх у реєстраційний журнал за наведеною нижче формою (табл.1).

Таблиця 1 - Журнал реєстрації господарських операцій

№	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспондуючі рахунки	
			Дебет	Кредит

1	2	3	4	5

При записі господарських операцій у рахунки необхідно вказувати порядковий номер операцій по реєстраційному журналу. Якщо на рахунках не було залишків на початок місяця, то їх відкривають, указуючи, що початкове сальдо дорівнює нулю. Схема рахунку наведена в таблиці 2.

Таблиця 2 - Рахунок № _____ Найменування рахунку _____

№ операції	Зміст операції	Дебет	Кредит
	Сальдо початкове		
	Обороти за місяць		
	Сальдо кінцеве		

Таблиця 3 - Оборотна відомість по рахунках за місяць

№	Найменування рахунків	Сальдо на початок місяця		Обороти за місяць		Сальдо на кінець місяця	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7	8
	Разом:						

При складанні оборотної відомості лінійної форми перевірити в ній наявність трьох рівностей і пояснити причини їх виникнення.

Таблиця 4 - Шахова оборотна відомість

№ рахунку	Кредит рахунку Дебет	10								Обороти по дебету
10	Основні засоби									
	Обороти по кредиту									

Завдання 3.6. Рахунки синтетичного і аналітичного обліку.

Дані для рішення завдання:

I. Таблиця 1 - Баланс торговельного підприємства на 01.01.20 г.

Актив	Сума, грн.	Пасив	Сума, грн.

Основні засоби	23900	Статутний фонд	59650
МШП	4975	Прибуток	4620
Товари	78020	Короткостроковий кредит	47400
Каса	50	банку	
Поточний рахунок	10000	Розрахунки з постачальниками	1475
Розрахунки з підзвітними особами	720	й підрядниками	965
Розрахунки з іншими дебіторами	840	Розрахунки з бюджетом	1965
		Розрахунки по оплаті праці	
		Розрахунки з іншими кредиторами	2430
<i>Баланс</i>	<i>118505</i>	<i>Баланс</i>	<i>118505</i>

II. Розшифрування сальдо по аналітичних рахунках:

372 рахунок «Розрахунки з підзвітними особами»

№	Ф. В. О.	Посада	Мета видачі авансу	Сума, грн.
1.	Петренко І.Ф.	продавець	на господарські потреби	45
2.	Самойлов С.П.	директор	на відрядні витрати	395
3.	Попова Л.С.	товарознавець	на відрядні витрати	280
	<i>Разом:</i>			<i>720</i>

377 рахунок «Розрахунки з іншими дебіторами»

№	Найменування організації	Вид заборгованості	Сума, грн.
1.	Автотранспортне підприємство №4	Зайво перерахована сума	310
2..	Житлово-експлуатаційна контора №7	Помилково виставлений і сплачений рахунок	530
	<i>Разом:</i>		<i>840</i>

685 рахунок «Розрахунки з іншими кредиторами»

№	Найменування організації	Вид заборгованості	Сума, грн.
1.	«Укртелеком»	За користування телефоном	203
2.	Ремонтно-монтажний комбінат	Ремонт приладів	468
3.	Поліклініка №12	За медогляд працівників	95
4.	Житлово-експлуатаційна контора №8	Оплата за оренду приміщення	960
5.	Енергозбут	За користування електроенергією	484
6.	Контора комунального обслуговування	За протирання вікон і прибирання територій	220
	<i>Разом:</i>		<i>2430</i>

III. Господарські операції за січень місяць поточного року:

№	Зміст операцій	Сума,	Кореспонденція
---	----------------	-------	----------------

		грн.	рахунків	
			Дт	Кт
1.	Оприбутковані на склад малоцінні й швидкозношувані предмети (МШП), придбані Петренко І.Ф.	40		
2.	Затверджені й віднесені на адміністративні витрати відрядні витрати, згідно зі звітами про відрядження: - Самойлова С.П. - Поповой Л.С.	392 270		
	<i>Разом:</i>	662		
3.	Отримані в касу з поточного рахунку гроші на відрядні й господарські витрати	630		
4.	Внесений у касу залишок невикористаних підзвітних сум: - Петренко І.Ф. - Самойлов С.П. - Попова Л.С.	5 3 10		
	<i>Разом:</i>	18		
5.	Видані з каси гроші підзвітним особам: - касирові Нікіфорової І.М. на придбання постійного проїзного квитка - товарознавцеві Велехову Ю.С. на відрядні витрати	36 298		
	<i>Разом:</i>	334		
6.	Перераховані кошти з поточного рахунку в погашення заборгованості: - «Укртелекому» - ремонтно-монтажному комбінату - житлово-експлуатаційній конторі №8	203 468 960		
	<i>Разом:</i>	1631		
7.	Отримані товари від постачальників, рахунок за які не сплачений	2320		
8.	Оплачена з поточного рахунку заборгованість постачальникам	1475		
9.	Отримали на поточний рахунок від різних дебіторів платежі: - автотранспортне підприємство №4 - житлово-експлуатаційна контора №7	310 530		
	<i>Разом:</i>	840		
10.	Затверджені й віднесені на адміністративні витрати суми, згідно зі звітами підзвітних осіб: - Нікіфоровій І.М. на підставі придбаного проїзного квитка - Велехова Ю.С. на підставі звіту про відрядження	36 305		
	<i>Разом:</i>	341		
11.	Видане з каси підзвітним особам: - Велехову Ю.С. в рахунок перевитрати відрядних витрат	7		

	- Поповій Л.С. на відрядні витрати - продавцеві Смирнову Н.П. на господарські витрати	240 25		
	<i>Разом:</i>	272		
12.	Повернуті з каси на поточний рахунок невикористані гроші на господарські й відрядні витрати	54		
13.	Отримані з поточного рахунку в касу гроші для виплати заробітної плати	1965		
14.	Виплачена з каси заробітна плата працівникам підприємства	1965		
15.	Перераховані з поточного рахунку кошти для погашення заборгованості: - поліклініці №12 - Енергозбуту	95 484		
	<i>Разом:</i>	579		

Для рішення завдання необхідно:

1. Відкрити рахунки синтетичного та аналітичного обліку і записати в них сальдо по наведених вище даних.
2. Скласти журнал реєстрації господарських операцій, указавши в ньому по кожній операції кореспонденцію рахунків.
3. Записати бухгалтерські проводки по рахунках синтетичного й аналітичного обліку, підрахувати обороти за місяць і вивести кінцеве сальдо.
4. Скласти оборотні відомості по рахунках синтетичного й аналітичного обліку за місяць.

Методичні вказівки:

1. При відкритті аналітичних рахунків рекомендується користуватися схемою, наведеною в таблиці 1.

Таблиця 1

Рахунок _____
Найменування аналітичного рахунку

№ операції	зміст операції	Дебет	Кредит
	Сальдо початкове		
	Обороти за місяць		
	Сальдо кінцеве		

3. При складанні оборотних відомостей по аналітичних рахунках використовувати форму, наведену в таблиці 2.

Таблиця 2

Оборотна відомість по аналітичних рахунках синтетичного рахунку _____ за місяць

Номер рахунку

№	Аналітичні рахунки	Сальдо на початок місяця		Оборот за місяць		Сальдо на кінець місяця	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
	Разом:						
	Звірення з підсумками синтетичного рахунку _____						
	Номер рахунку						

Завдання 3.7. Рахунки і подвійний запис. Рахунки аналітичного обліку.

1. На підставі даних балансу на 31 серпня 20 __ г. (таблиця 1) відкрити рахунки синтетичного й аналітичного обліку.
2. У журналі господарських операцій за вересень 20 __ г. (таблиця 2) скласти кореспонденцію рахунків.
3. Рознести операції з журналу господарських операцій по рахунках, підрахувати обороти в них і вивести сальдо (залишки) на кінець місяця.
4. Скласти оборотні відомості по рахунках синтетичного й аналітичного обліку.
5. Скласти Баланс за станом на 30 вересня 20 __ г.

Таблиця 1 – Баланс на 31 серпня 20 __ г.

Актив	На початок періоду	На кінець періоду	Пасив	На початок періоду	На кінець періоду
<u>I. Необоротні активи</u>			<u>I. Власний капітал</u>		
Основні засоби	1 920 000		Статутний капітал	2 684 000	
			Додатковий капітал	32 600	
			Нерозподілений прибуток	212 000	
Усього за розділом I	1 920 000		Усього за розділом I	2 928 600	
<u>II. Оборотні активи</u>			<u>II. Довгострокові зобов'язання й забезпечення</u>	—	
Матеріали	427 000		<u>III. Поточні зобов'язання й забезпечення</u>		
Незавершене виробництво	381 000		Короткострокова позичка банку	312 000	
Готова продукція	358 500		Заборгованість постачальникам	94 300	
Дебіторська заборгованість	276 500		Заборгованість перед бюджетом	14 800	

покупців			Заборгованість по оплаті праці	48 000	
Заборгованість підзвітних осіб	500				
Поточний рахунок у банку	33 800				
Каса	400				
Усього за розділом II	1 477 700		Усього за розділом III	469 100	
<u>III. Необоротні активи, утримувані для продажу й групи вибуття</u>	—		<u>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу й групами вибуття</u>	—	
Баланс	3 397 700		Баланс	3 397 700	

Розшифрування залишків по статтях балансу.

1. Залишок по статті «Матеріали»:
- сталь 336 т * 625 грн. = 210 000 грн.
 - алюміній 35т * 6200 грн. = 217 000 грн.
- 427 000 грн.

2. Залишок по статті «Заборгованість підзвітних осіб»:
- борг Сомова А.В. – 300 грн.
 - борг Борисова В.І. – 200 грн.
- 500 грн.

Таблиця 2 – Журнал господарських операцій за вересень 20 _____ г.

Зміст операції	Сума, грн.	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1. Отримані від постачальників і прийняті на склад матеріали: а) сталь 30 т б) алюміній 6 т Разом			
2. Отримана на поточний рахунок оплата від покупців за відвантажену раніше їм продукцію	83 000		
3. Відпущене для потреб виробництва: а) сталь 28 т б) алюміній 8 т Разом			
4. Отримані кошти з поточного рахунку в касу для виплати зарплати	43 000		
5. Видана по відомості зарплата робітникам та службовцям	42 900		

1	2	3	4
6. Перераховані кошти з поточного рахунку в погашення заборгованості перед бюджетом по податках	6 400		
7. Безкоштовно отримане нове обладнання (у порядку збільшення додаткового капіталу)	18 000		
8. Витрачено для виробництва продукції: а) сталь 22 т б) алюміній 18 т Разом			
9. Прийняті звіти від підзвітних осіб про витрачені ними гроші на виробничі потреби: а) від Сомова А.В. б) від Борисова В.І. Разом	250 200 450		
10. Залишок невитраченої суми внесений Сомовим А.В. у касу	50		
11. Перераховані кошти з поточного рахунку для погашення заборгованості по короткостроковій позичці	10 000		
12. Нарахована зарплата робітникам за виробництво продукції	45 800		
13. Видані під звіт гроші головному інженерові Климову А.І. на відрядні витрати	240		
14. Отримана на склад випущена із виробництва готова продукція	152 400		
15. Перераховані кошти з поточного рахунку для погашення заборгованості постачальникам за матеріали	47 000		

Рахунку аналітичного обліку матеріалів відкрити за такою формою (таблиці 3 і 4).

Таблиця 3 – Рахунок «Матеріали». Сталь

Дебет				Кредит			
Показник, № операції	Кіл-В, т	Ціна, грн.	Сума, грн.	Показник, № операції	Кіл-В, т	Ціна, грн.	Сума, грн.
Поч. залишок							
Отримано				Видано			
				Видано			
Оборот				Оборот			
Кін. залишок							

Таблиця 4 – Рахунок «Матеріали». Алюміній

Дебет	Кредит
-------	--------

Показник, № операції	Кіл-В, т	Ціна, грн.	Сума, грн.	Показник, № операції	Кіл-В, т	Ціна, грн.	Сума, грн.
Поч. залишок							
Отримано				Видано			
				Видано			
Оборот				Оборот			
Кін. залишок							

Таблиця 5 – Оборотна відомість по аналітичних рахунках матеріалів

Матеріал	Одиниця виміру	Ціна, грн.	Початковий залишок		Оборот за місяць				Кінцевий залишок	
			кіл-ть	сума	надійшло		вибуло		кіл-ть	сума
					кіл-ть	сума	кіл-ть	Сума		
Сталь										
Алюміній										
Разом										

Рахунку аналітичного обліку «Розрахунки з підзвітними особами» відкрити за такою формою:

Борг Сомова А.В.		Борг Борисова В.Н.		Борг Климова А.І.	
Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит

Таблиця 6 – Оборотна відомість по аналітичних рахунках синтетичного рахунку «Розрахунки з підзвітними особами»

№	Підзвітні особи (Ф. В. О.)	Сальдо на початок місяця		Оборот за місяць		Сальдо на кінець місяця	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
	Разом:						

Таблиця 7 – Оборотна відомість по рахунках синтетичного обліку

10 Основні засоби
 131 Знос основних коштів
 201 Сировина й матеріали
 203 Паливо
 22 Малоцінні й швидкозношувані предмети
 112 Малоцінні необоротні матеріальні активи
 132 Знос інших необоротних матеріальних активів
 23 Виробництво
 91 Загальновиробничі витрати
 92 Адміністративні витрати
 39 Витрати майбутніх періодів
 28 Товари
 26 Готова продукція
 285 Торгівельна націнка
 93 Витрати на збут
 70 Дохід від реалізації
 301 Каса в національній валюті
 63 Розрахунки з постачальниками й підрядниками
 685 Розрахунки з іншими кредиторами
 66 Розрахунки по оплаті праці
 377 Розрахунки з іншими дебіторами
 69 Доходи майбутніх періодів
 441 Прибуток нерозподілений
 443 Прибуток, використаний у звітному періоді
 47 Забезпечення майбутніх витрат і платежів
 01 Орендовані необоротні активи
 08 Бланки сурового обліку
 024 Товари, прийняті на комісію

Завдання 3.10 Розшифрування бухгалтерських кореспонденцій.

У завданні потрібно, виходячи з наведених бухгалтерських кореспонденцій, записати зміст господарських операцій.

У таблиці 1 наведені бухгалтерські проводки, складені по конкретних господарських операціях. Необхідно розкрити зміст кожного бухгалтерського проведення в завданні.

Таблиця 1

№	Кореспондуючі рахунки		Зміст господарської операції
	Дебет	Кредит	
1.	152	631	
2.	631	311	
3.	10	152	
4.	152	46	
5.	152	424	
6.	23 91 92	131	
7.	20	631	
8.	23	20	

9.	46	40	
10.	20	46	
11.	311	361	
12.	372	301	
13.	22	372	
14.	92	372	
15.	301	372	
16.	311	601	
17.	26	23	
18.	23 91 92 93	661	
19.	661	301	
20.	661	641	
21.	641	311	
22.	311	681	
23.	23	24	
24.	661	375	
25.	301	311	
26.	301	375	
27.	44	43	
28.	23	203	
29.	79	44	
30.	621	311	
31.	20	23	
32.	22	631	
33.	23	22	
34.	661	662	
35.	66	31	
36.	311	375	
37.	311	46	
38.	31	50	
39.	377	311	
40.	371	311	
41.	311	301	

4.Завдання за темою «Бухгалтерські документи»

Завдання 4.1. Розподіліть наведені документи на розпорядчі, виконавчі, бухгалтерського оформлення й комбіновані:

- розрахунки податку на прибуток;
- довіреність на одержання матеріальних цінностей;
- акт прийому матеріалів;
- наказ про призначення комісії зі справи загублених документів;
- акт списання інвентарю;
- гарантійний лист про оплату;
- договір купівлі-продажу;

- наказ про прийняття працівника на роботу;
- прибутковий касовий ордер;
- акт приймання-передачі основних засобів;
- вимога на одержання матеріалів;
- відомість нарахування зносу основних засобів;
- платіжне доручення;
- авансовий звіт;
- відомість нарахування заробітної плати;
- розпорядження про оплату виконаних сумісниками робіт.

Завдання 4.2. Якими первинними документами оформляють наступні господарські операції:

- отримана в касу готівка для виплати заробітної плати;
- придбані підзвітною особою матеріали;
- нарахована заробітна плата працівникам підприємства;
- виплачена заробітна плата працівникам;
- видана з каси в підзвіт готівка П.М.Іванову на господарські потреби;
- зарахована на поточний рахунок виручка від реалізації товарів;
- отримані товари від фірми «Колосся».

Завдання 4.3. Поділити реквізити на обов'язкові й необов'язкові:

- назва документа, форми;
- назва підприємства, від імені якого складений документ;
- дата й місце складання;
- номер поточного рахунку підприємства, від імені якого складений документ у відділення банку;
- форма власності підприємства;
- ідентифікаційний код підприємства;
- юридична адреса підприємства;
- відбиток печатки;
- особистий підпис особи, яка брала участь у здійсненні господарської операції;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції й правильність її оформлення;
- зміст й обсяг господарської операції;
- одиниця виміру господарської операції.

Завдання за темою «Облік основних господарських процесів»

При рішенні завдань даного розділу студенти будуть мати можливість розібратися на практиці в особливостях побудови й принципах обліку операцій основних господарських процесів — придбання матеріалів, виробництво продукції, її реалізації й формування фінансового результату (прибутку або збитку).

У наведених нижче завданнях розглядається випадок, коли підприємство не є платником податку на додану вартість. Особливості відображення ПДВ у бухгалтерському обліку будуть дані в наступних темах.

Завдання 5.1. Визначення фінансового результату.

Визначити фінансовий результат від реалізації готової продукції (товарів). Відобразити операції по реалізації продукції (товарів) на рахунках бухгалтерського обліку. Зробити заключні записи по закриттю тимчасових рахунків.

а) Протягом березня підприємством «Ніка» було реалізовано готової продукції на загальну суму 50000 грн.

Виробнича собівартість реалізованої готової продукції становить 41000 грн. Сума нарахованої зарплати управлінському персоналу в березні склала 3000 грн. Сума витраченого палива на адміністративні потреби склала 1000 грн.

б) Підприємство «Гама» займається рекламною діяльністю. Протягом квітня було виконано замовлення клієнта по виготовленню реклами на загальну суму 78000 грн. за продажними цінами.

Собівартість виготовленої й реалізованої реклами становить 52000 грн. У квітні була нарахована зарплата управлінському персоналу на суму 4000 грн. Було витрачене паливо на потреби управлінського персоналу на суму 2000 грн.

Завдання 5.2. Формування прибутку (збитку) промислового підприємства.

Дані для рішення завдання:

I. Початкові залишки по рахунках заводу «Світанок» на 31.12.200_г. (суми дані в грн.):

Основні засоби (10) — 313400
 Сировина й матеріали (201) — 23000
 Паливо(203) — 1900
 Каса (301) — 14

Поточні рахунки в банку (311) — 20000
 Розрахунки з підзвітними особами (372) — 6
 Розрахунки з постачальниками(631) — 4740
 Статутний капітал (40) — 348650
 Розрахунки по оплаті праці (661) — 6900
 Короткострокові кредити банків (601) — 3000
 Виробництво (23) — 3000
 Готова продукція (26) — 5600
 Розрахунки по податках (641) — 30
 Нерозподілений прибуток (441) — 3600

II. Реєстраційний журнал господарських операцій заводу «Світанок» за січень місяць поточного року

№	Зміст операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1.	Отримали на склад від оптової бази №4: Матеріали Паливо			26500 3000
2.	АТП-1 надало послуги з перевезення на склад: Матеріалів Палива			350 210

3.	Отримані гроші в касу: З розрахункового рахунку на зарплату й господарські витрати Від працівника Іванченко О.С. залишок підзвітних сум			7020 6
4.	Видане з каси під звіт експедиторові Петренко П.В. на господарські потреби			100
5.	Зарахований короткостроковий кредит банку на поточний рахунок			30000
6.	Оплачене з поточного рахунку: Оптовій базі №4 АТП-1 Фабриці «Вікторія»			29500 560 4740
7.	Нарахована зарплата за розвантаження: Матеріалів Палива			130 110
8.	Відображені витрати експедитора Петренко П.В. по доставці на склад: Матеріалів Палива			40 62
9.	Видано з каси: Експедиторові Петренко П.В. суму перевитрати по авансовому звіту Зарплату працівникам за грудень			2 6900
10.	Відпущене зі складу в виробництво: Матеріали Паливо			23800 1200
11.	Відображена заборгованість «Енергозбуту» за використану виробництвом електроенергію			900
12.	Нарахована зарплата працівникам виробництва			12300
13.	Утриманий податок на дохід фізичних осіб для сплати в бюджет			600
14.	Нарахована заборгованість «Держгазу» за використаний у виробництві природний газ			700
15.	Здані на склад зекономлені на виробництві матеріали			300
16.	Перераховані з поточного рахунку податки в бюджет			630
17.	Видано з поточного рахунку по чеку на виплату зарплати в касу підприємства			5000
18.	Виданий з каси аванс у рахунок зарплати за січень			5000
19.	По відомості випуску готової продукції списується виробнича собівартість зданих на склад готових виробів			36600
20.	Отриманий без оплати від фабрики «Зоря» фрезерувальний верстат			

	(безоплатне устаткування є додатковим капіталом, необоротним активом)			4500
21.	Відвантажена фірмі «Спектр» готова продукція, відображений дохід від реалізації			54000
22.	На поточний рахунок отримана оплата від фірми «Спектр»			54000
23.	Отримана по чеку з банку готівка: На зарплату На господарські потреби			240 160
24.	По довідці бухгалтерії відображена фактична собівартість реалізованої готової продукції			51000
25.	Видано з каси: Експедиторові Іванченко О.С. під звіт на оплату транспортних витрат Зарплату працівникам-навантажувачам			160 240
26.	Відображена заборгованість АТП-1 за перевезення продукції (витрати на збут)			300
27.	Частково погашений з поточного рахунку короткостроковий кредит банку			28000
28.	Перераховані кошти: Енергозбуту Держгазу АТП-1			900 700 300
29.	Відображені витрати Іванченко О.С. по відвантаженню готової продукції (витрати на збут)			159
30.	Списана собівартість реалізованої готової продукції на фінансовий результат			51000
31.	Списані витрати на збут готової продукції на фінансовий результат			459
32.	Списана сума доходу від реалізації на фінансовий результат			54000
33.	По довідці бухгалтерії відображений фінансовий результат (прибуток) від реалізації готової продукції за січень			?

1. Скласти початковий баланс підприємства.
2. Показати в журнал господарських операцій кореспонденцію рахунків.
3. Накреслити схеми синтетичних і аналітичних рахунків; записати початкове сальдо й відбити вище перераховані господарські операції, вказуючи номер по журналу; вивести кінцеве сальдо. Визначити суму прибутку від реалізації продукції.
4. Скласти оборотну відомість по синтетичних рахунках.
5. Скласти кінцевий баланс, керуючись даними оборотної відомості.
6. Скласти звіт про фінансові результати (розділ І).

Завдання 5.3. Формування прибутки (збитку) підприємства оптової торгівлі.

У завданні необхідно скласти схему бухгалтерських проведення по визначенню фінансового результату (прибутку або збитку) на основі наступних даних:

- Фірмою «Торгоптсервіс» придбана партія товару на суму 60000 грн.
- Протягом місяця весь отриманий товар проданий.
- Виторг від реалізації склала 90000 грн.

№	Зміст операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн.
1.	Оприбуткований товар, що зробив від постачальника			60000
2.	Товар реалізований: а) відвантаження покупцям б) списання в реалізацію			90000 60000
3.	Списаний дохід від реалізації на фінансовий результат			90000
4.	Надійшли гроші від покупців на поточний рахунок			90000
5.	Перерахована з поточного рахунку оплата постачальникові			60000
6.	Собівартість реалізованих товарів списується на фінансовий результат			60000
7.	Відбитий прибуток від реалізації товарів			?

Завдання 5.4 Визначення фінансового результату від реалізації готової продукції.

1. Скласти журнал господарських операцій за вересень 20 ___р.
2. На підставі даних балансу на 31 серпня 20 ___р. відкрити рахунки. Рознести операції з журналу господарських операцій по рахунках, підрахувати обороти й вивести сальдо на кінець місяця.
3. Скласти заключні записи по закриттю тимчасових рахунків. Визначити фінансовий результат.
4. Скласти оборотну відомість по рахунках.
5. Скласти Звіт про фінансові результати за вересень 20 _____р.
6. Скласти Баланс станом на 30 вересня 20 ___р.

Таблиця 1 – ТОВ «Монітор» Баланс на 31 серпня 20 ___г.

Актив	Сума, грн.	Пасив	Сума, грн.
<u>I. Необоротні активи</u>		<u>I. Власний капітал</u>	
Основні кошти:		Статутний капітал	439 200
залишкова вартість	369 600		
первісна вартість	394 500		
Знос	(24 900)	Нерозподілений прибуток	43 200
Разом по розділу I	369 600	Разом по розділу I	482 400
<u>II. Оборотні активи</u>		<u>II. Поточні зобов'язання й</u>	

Матеріали (комплектуючі)	51 800	забезпечення Розрахунки з постачальниками	3	45 600
НЗП	15 250	Розрахунки з бюджетом		2 500
Готова продукція	42 250	Розрахунки по страхуванню		4 300
Дебіторська заборгованість покупців	35 600	Розрахунки по зарплаті		12 400
Поточний рахунок у банку	42 400	Розрахунки з іншими кредиторами		10 200
Каса	500			
Разом по розділу II	187 800	Разом по розділу II		75 000
Баланс	557 400	Баланс		557 400

Таблиця 2 – Калькуляція на комп'ютер (планова)

Показник	Сума, грн.
1. Матеріальні витрати (комплектуючі й т.п.)	2 250
2. Заробітна плата	150
3. Відрахування на соціальні заходи	55
4. Амортизація	25
5. Інші витрати	5
6. Виробнича собівартість	2 485
7. Адміністративні витрати	105
8. Витрати на збут	40
9. Повна собівартість	2 630
10. Прибуток	370
11. Ціна	3 000

Таблиця 3 – Журнал господарських операцій за вересень 20 __ г.

Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Дебет	Кредит
1. Оприбутковані від постачальників і прийняті на склад комплектуючі матеріали	41 400		
2. Перераховано з поточного рахунку кошти в погашення заборгованості постачальникам	38 500		
3. Відпущені зі складу комплектуючі матеріали	63 200		
4. Поступили на поточний рахунок кошти як погашення боргу від покупців	23 500		
5. Перераховано з поточного рахунку кошти як погашення заборгованості перед бюджетом за <u>серпень</u>	2 100		
6. Перераховано з поточного рахунку кошти як погашення заборгованості по страхуванню за <u>серпень</u>	3 700		
7. Поступили гроші в касу з поточного рахунку для виплати зарплати за <u>серпень</u>	11 200		
8. Видана з каси зарплата працівникам підприємства за <u>серпень</u>	11 200		
9. Перераховано з поточного рахунку кошти як погашення боргу перед іншими кредиторами.	6 100		
10. Нарахована зарплата:			
а) працівникам за проведення налашки комп'ютерів	4 200		
б) працівникам адміністративного апарата підприємства	2 100		

Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Дебет	Кредит
в) продавцям	900		
11. Нараховані збори на страхування на зарплату:			
а) працівників-наладчиків	1 550		
б) працівників адміністративного апарата	770		
в) продавців	330		
12. Утримані із зарплати працівників податки	950		
13. Прийняті від різних кредиторів послуги адміністративного характеру	300		
14. Нарахована амортизація (знос) по основним засобам виробничого призначення	900		
15. Випущені з виробництва й здані на склад комп'ютери	62 130		
16. Реалізовані через магазин за готівку 10 комп'ютерів (10*)			
17. Списані на реалізацію комп'ютери по виробничій собівартості (10*)			
18. Наявну виручку здано у банк			
19. Реалізовані в кредит покупцям 18 комп'ютерів (18*)			
20. Списані на реалізацію комп'ютери по виробничій собівартості (18*)			
Заключні записи			
21. Списаний дохід від реалізації на фінансовий результат (+)			
22. Списана виробнича собівартість реалізованих комп'ютерів на фінансовий результат (+)			
23. Списані адміністративні витрати на фінансовий результат (+ +)			
24. Списані витрати на збут на фінансовий результат (+)			
25. Нарахований податок на прибуток			
26. Списаний податок на прибуток на фінансовий результат			
27. Відбитий остаточний фінансовий результат			

Таблиця 4 – Оборотна відомість

Номер, назва рахунку	Сальдо початкове		Обороти за місяць		Сальдо кінцеве	
	дебет	кредит	дебет	кредит	Дебет	Кредит
10						
131						
202						
23						
26						
301						
311						
361						
40						
441						
631						
641						
65						
661						
685						
701						
791						
901						
92						
93						
981						
РАЗОМ						

Таблиця 5 – ТОВ «Монітор» звіт про фінансові результати за вересень 20 __ г.

Показник	Сума, грн.
1. Дохід (виручка) від реалізації продукції	
2. Собівартість реалізованої продукції	
3. Валовий прибуток	
4. Адміністративні витрати	
5. Витрати на збут	
6. Прибуток до оподаткування	
7. Податок на прибуток	
8. Чистий прибуток	

Таблиця 6 – ТОВ «Монітор» Баланс на 30 вересня 20 __ г.

Актив	Сума, грн.	Пасив	Сума, грн.
<u>I. Необоротні активи</u>		<u>I. Власний капітал</u>	
Основні засоби:		Статутний капітал	
Залишкова вартість			
Первісна вартість			
Знос		Нерозподілений прибуток	

Актив	Сума, грн.	Пасив	Сума, грн.
Разом по розділу I		Разом по розділу I	
II. Оборотні активи		II. Поточні зобов'язання	
Матеріали (комплектуючі)		Розрахунки з постачальниками	
НЗВ		Розрахунки з бюджетом	
Готова продукція		Розрахунки по страхуванню	
Дебіторська заборгованість покупців		Розрахунки по зарплаті	
Поточний рахунок у банку		Розрахунки з іншими кредиторами	
Каса			
Разом по розділу II		Разом по розділу II	
Баланс		Баланс	

Завдання 5.5 Скласти звіт про фінансові результати.

Згідно з наведених нижче даних необхідно заповнити форму № 2 «Звіт про фінансові результати».

- а) – продано 250 одиниць продукції;
 - собівартість реалізованої продукції становить 120 грн.;
 - продажна ціна одиниці продукції становить 320 грн.;
 - витрати на рекламу – 57 грн.;
 - акцизний збір – 74 грн.
- б) – собівартість реалізованої продукції – 15000 грн.;
 - виручка від продажу продукції – 45000 грн.;
 - акцизний збір на даний вид продукції – 1500 грн.;
 - витрати на збут – 2700 грн.;
 - дохід від операційної курсової різниці – 1300 грн.;
 - адміністративні витрати – 4000 грн.;
 - дохід від безкоштовно отриманих активів – 6000 грн.;
 - витрати від операційної курсової різниці – 800 грн.
- в) – підприємство виготовило 200 столів, фактична собівартість усієї виготовленої продукції – 12000 грн.;
 - продано 50 столів за ціною 140 грн. за одиницю;
 - витрати на збут – 230 грн.;
 - дохід від реалізації необоротних активів – 2000 грн.;
 - собівартість реалізованих необоротних активів – 825 грн.

У наведених нижче завданнях розглядається випадок, коли підприємство є платником податку на додану вартість.

Завдання 5.6 Формування прибутку (збитку) підприємства оптової торгівлі — платника ПДВ.

У завданні необхідно скласти бухгалтерські проводки й записати їх у журнал господарських операцій на основі наступних даних:

- придбана партія товару на суму 60000 грн., у тому числі ПДВ — 10000 грн.;
- протягом місяця весь отриманий товар проданий;

- виручка від реалізації склала 90000 грн., у тому числі ПДВ — 15000 грн.

№	Зміст операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн.
1.	Оприбуткований товар, що надійшов від постачальника			50000
2.	Відбитий податковий кредит по ПДВ			10000
3.	Товар відвантажений покупцям (із ПДВ), відображений дохід від реалізації			90000
4.	Відобразити виникнення податкових зобов'язань по ПДВ			15000
5.	Відображена собівартість реалізованого товару			50000
6.	Поступили гроші від покупців на поточний рахунок			90000
7.	Перерахована з поточного рахунку оплата постачальнику			60000
8.	Собівартість реалізованих товарів списується на фінансовий результат			60000
9.	Списана сума доходу від реалізації товарів на фінансовий результат			75000
10.	Відбитий прибуток від реалізації товарів			?

Для визначення суми прибутку від реалізації товарів необхідно відкрити синтетичний рахунок № 791 «Результат операційної діяльності», відобразити на ньому відповідні господарські операції, підрахувати обороти по дебету й кредиту даного рахунку й знайти загальну суму.

Завдання 5.7 Визначення фінансового результату (із ПДВ).

Визначити фінансовий результат від реалізації готової продукції. Відобразити операції по реалізації продукції на рахунках бухгалтерського обліку. Скласти заключні записи по закриттю тимчасових рахунків.

Дані для розв'язку завдання:

- У березні підприємство «Ніка» виготовило готової продукції на суму 48 000 грн.
- Сума нарахованої зарплати управлінському персоналу в березні склала 3 000 грн.
- Сума витраченого палива на адміністративні потреби склала 1 000 грн.
- Протягом березня підприємством було реалізовано готової продукції на загальну суму 60 000 грн. (за продажними цінами із ПДВ).
- Виробнича собівартість реалізованої готової продукції становить 41 000 грн.

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн.
1. Випущена готова продукція з виробництва			48000
2. Нарахована зарплата управлінському персоналу			3000
3. Витрачене паливо на адміністративні потреби			100
4. Реалізована готова продукція покупцям по продажній вартості			60000
5. Нарахована сума ПДВ			10000

6. Списана на витрати виробнича собівартість реалізованої продукції			41000
ЗАКЛЮЧНІ ЗАПИСИ			
7. Списання доходу від реалізації			50000
8. Списання собівартості реалізованої продукції			41000
9. Списання адміністративних витрат			4000
10. Відображення фінансового результату			?

3. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ЗА ТЕМАМИ ЗАНЯТЬ

Контрольні запитання за темою «Господарський облік, його суть і характеристика. Предмет і метод бухгалтерського обліку»

1. Назвіть три види господарського обліку. Дайте визначення статистичного обліку.
2. Класифікація активів підприємства по формах функціонування. Приклади.
3. Принцип автономності підприємства
4. Назвіть три види господарського обліку. Дайте визначення бухгалтерського обліку.
5. Класифікація активів підприємства по участі в обороті. Приклади.
6. Принцип безперервності діяльності
7. Назвіть три види господарського обліку. Дайте визначення оперативного обліку.
8. Види об'єктів обліку. Приклади.
9. Принцип періодичності
10. Види вимірників, які застосовуються в бухгалтерському обліку.
11. Класифікація пасивів підприємства. Приклади
12. Принцип історичної (фактичної) собівартості
13. Класифікація користувачів бухгалтерської звітності.
14. Класифікація активів по ступеням ліквідності. Приклади
15. Принцип єдиного грошового вимірника
16. Класифікація бухгалтерського обліку по облікових функціях.
17. Класифікація активів підприємства по участі в обороті. Приклади
18. Принцип превалювання змістом над формою
19. Класифікація бухгалтерського обліку по сферах діяльності
20. Класифікація активів підприємства по формах функціонування. Приклади.
21. Принцип обачності
22. Дайте визначення бухгалтерського обліку. Назвіть загальнонаукові методи, застосовувані в бухгалтерському обліку, і дайте їм характеристику.
23. Види активів підприємства.
24. Принцип послідовності
25. Методи й прийоми бухгалтерського обліку.
26. Які об'єкти відносяться до пасивів? Їхня класифікація.
27. Принцип повного висвітлення
28. Які нормативні акти регулюють бухгалтерський облік в Україні?
29. Класифікація активів підприємства по ступеням ліквідності. Приклади.
30. Принцип нарахування й відповідності доходів і витрат.

Контрольні запитання за темою «Бухгалтерський баланс»

1. Критерії відображення активів, зобов'язань і власного капіталу в бухгалтерському балансі.
2. Зміст другого розділу активу бухгалтерського балансу.
3. Основні співвідношення (рівняння) бухгалтерського балансу. Їхній економічний зміст.
4. Зміст першого розділу активів бухгалтерського балансу.
5. Класифікація балансів за часом складання й за обсягом інформації.
6. Зміст другого й п'ятого розділів пасиву бухгалтерського балансу.
7. Класифікація балансів по джерелам складання й по способу очистки.

8. Зміст першого розділу пасиву бухгалтерського балансу.
9. Бухгалтерський баланс: призначення, побудова, розділи.
10. Зміст третього розділу пасиву бухгалтерського балансу.
11. Регулюючі об'єкти в балансі, їх призначення.
12. Зміст четвертого розділу пасиву бухгалтерського балансу.
13. Загальні вимоги до розкриття статей балансу
14. Зміст третього й четвертого розділів активу бухгалтерського балансу

Контрольні запитання за темою «Рахунку бухгалтерського обліку й подвійний запис»

1. Критерії відображення активів, зобов'язань і власного капіталу в бухгалтерському балансі.
2. Зміст другого розділу активу бухгалтерського балансу.
3. Відображення господарчих операцій на активних і пасивних рахунках. Приклади
4. Основні співвідношення (рівняння) бухгалтерського балансу. Їхній економічний зміст.
5. Зміст першого розділу активу бухгалтерського балансу.
6. Метод подвійного запису
7. Класифікація балансів за часом складання й за обсягом інформації.
8. Зміст другого й п'ятого розділів пасиву бухгалтерського балансу.
9. Правила ведення бухгалтерських рахунків. Приклад.
10. Класифікація балансів по джерелам складання й по способу очистки.
11. Зміст першого розділу пасиву бухгалтерського балансу.
12. Як складається бухгалтерська проводка. Приклад.
13. Бухгалтерський баланс: призначення, побудова, розділи.
14. Зміст третього розділу пасиву бухгалтерського балансу.
15. Відображення господарчих операцій на активно-пасивних рахунках
16. Регулюючі об'єкти в балансі, їх призначення. Приклади.
17. Зміст четвертого розділу пасиву бухгалтерського балансу.
18. Метод подвійного запису
19. Структура Плану рахунків бухгалтерського обліку
20. Зміст третього й четвертого розділів активу бухгалтерського балансу
21. Порядок відображення господарських операцій на рахунках. Приклад.

Контрольні тести за темою «Бухгалтерські документи»

1. Спеціальна таблиця, призначена для відображення документально оформлених господарських операцій у системі рахунків, нагромадження й зберігання облікової інформації - це:
 - а) обліковий реєстр;
 - б) план рахунків;
 - в) баланс;
 - г) звіт про фінансові результати.
2. Реєстри обліку повинні містити:
 - а) назву;
 - б) період реєстрації господарських операцій;
 - в) прізвища й підпис;

г) усе викладене вище.

3. Облікові регістри діляться на книги, картки й окремі листки по:

- а) обсягу утримування;
- б) зовнішньому вигляду;
- в) видам бухгалтерських записів;
- г) своїй будові.

4. Облікові регістри діляться на регістри синтетичного, аналітичного обліку й комбіновані по:

- а) обсягу утримування;
- б) зовнішньому вигляду;
- в) видам бухгалтерських записів;
- г) своїй будові.

5. Облікові регістри розділяють на хронологічні, синтетичні й комбіновані по:

- а) обсягу утримування;
- б) зовнішньому вигляду;
- в) видам бухгалтерських записів;
- г) своїй будові.

6. Облікові регістри розділяють на однобічні, двобічні, табличні й шахові по:

- а) обсягу утримування;
- б) зовнішньому вигляду;
- в) видам бухгалтерських записів;
- г) своїй будові.

7. Облікові регістри зберігаються протягом:

- а) 1 року;
- б) 3 років;
- в) 5 років;
- г) 10 років.

8. Перекручення інформації тільки в одному обліковому регістрі називається:

- а) локальною помилкою;
- б) випадковою помилкою;
- в) транзитною помилкою;
- г) тимчасовою помилкою.

9. За допомогою якого способу неправильний запис закреслюють однією рисою так, щоб можна було прочитати закреслене, а зверху пишуть правильну суму або текст:

- а) «червоного сторно»;
- б) додаткових записів;
- в) коректурного способу;
- г) немає правильної відповіді.

10. У формі обліку Журнал-Головна відображається:

- а) хронологічний запис;
- б) синтетичний запис;
- в) хронологічний і синтетичний записи;
- г) немає правильної відповіді.

11. Основними обліковими регістрами журнальної форми є:

- а) журнали;
- б) Головна книга;
- в) меморіальні ордери;
- г) реєстраційний журнал.

12. Реєстраційний журнал використовується при:

- а) формі обліку Журнал-Головна;
- б) меморіально-ордерної;
- в) журнально-ордерної;

- г) немає правильної відповіді.
13. Журнали побудовані по:
- а) дебетовій ознаці;
 - б) кредитовій ознаці;
 - в) дебетово-кредитовій ознаці;
 - г) немає правильної відповіді.
14. Кожний журнал містить:
- а) постійний номер;
 - б) кореспонденцію рахунків;
 - в) однорідні синтетичні рахунки;
 - г) усе вищезазначене.
15. До журналів відкривають:
- а) окремі відомості;
 - б) меморіальні ордери;
 - в) реєстраційний журнал;
 - г) немає правильної відповіді.
16. Яка форма бухгалтерського обліку є найпоширенішою:
- а) Журнал-Головна;
 - б) меморіально-ордерна;
 - в) журнальна;
 - г) комбінована?
17. Журнальна форма включає:
- а) 5 журналів;
 - б) 6 журналів;
 - в) 7 журналів;
 - г) 8 журналів.
18. У спеціальній відомості 8 ведуть:
- а) облік власного капіталу;
 - б) облік об'єктів забалансового обліку;
 - в) облік доходів;
 - г) облік витрат.
19. Для відображення аналітичних даних по кожній номенклатурі обліку застосовуються:
- а) бухгалтерські книги;
 - б) картки;
 - в) журнали;
 - г) накопичувальні відомості.
20. Коли неправильно складений запис або сума на рахунках більше, ніж вона мала місце в господарській операції, використовується:
- а) метод коректурних проводок;
 - б) коректурний метод;
 - в) метод «червоне сторно»;
 - г) немає правильної відповіді.
21. Які з перерахованих реквізитів первинних документів є змінними:
- а) найменування підприємства;
 - б) номер поточного рахунку підприємства;
 - в) порядковий номер документа;
 - г) немає правильної відповіді.
22. Хто відповідає за достовірність даних, поданих в документі:
- а) керівник;
 - б) головний бухгалтер;
 - в) особи, які підписують документ;

г) залежить від того, хто їх робить.

23. Чи допускаються виправлення в первинних документах:

а) не допускаються;

б) допускаються, крім виправлень у касових і банківських документах;

в) допускаються;

г) залежить від того, хто їх робить.

24. Створення типових бланків документів для оформлення однорідних господарських операцій називається:

а) стандартизацією;

б) уніфікацією;

в) контировкой;

г) гармонізацією.

25. Бухгалтерським документом називають:

а) письмовий доказ фактичного здійснення господарської операції й права на її здійснення;

б) належним чином складений й оформлений діловий папер, який письмово підтверджує право здійснення або реальне місце господарської операції, містить її ознаки й показники, які підлягають відображенню в обліку;

в) обидві відповіді правильні;

г) немає правильної відповіді.

26. По призначенню документи діляться на:

а) первинні й зведені;

б) розпорядчі й виконавчі;

в) внутрішні й зовнішні;

г) аналітичні й синтетичні.

27. Документообіг – це:

а) об'єднання однорідних за змістом первинних документів у групи;

б) рух документів з моменту їх виписки до передачі в архів;

в) обидві відповіді правильні;

г) правильної відповіді не запропоновано.

28. До первинних документів належать:

а) документи, які складають на момент здійснення господарської операції;

б) документи, які складаються на підприємстві відповідно до здійснених операцій;

в) документи з низьким рівнем стандартизації;

г) документи в електронному виді.

29. Які з перерахованих документів належать до виправдальних:

а) прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер;

б) статут підприємства, договір на поставку сировини;

в) обидві відповіді правильні;

г) правильної відповіді не запропоновано.

30. Чи можна використовувати при заповненні документів простий олівець:

а) так;

б) ні;

в) так, якщо після підтвердження здійснення операції цифри будуть наведені кульковою ручкою;

г) так, якщо поруч буде стояти підпис головного бухгалтера.

31. Коли повинні складатися первинні документи:

а) під час здійснення господарської операції;

б) перед закінченням звітного періоду;

в) перед перевіркою контролюючих органів;

г) на прохання керівника.

32. Під контировкой документів розуміють:

- а) вказівку кореспондуючих рахунків;
 - б) об'єднання однорідних за змістом первинних документів;
 - в) це визначення не стосується бухгалтерського обліку;
 - г) немає правильної відповіді.
33. Залежно від місця складання, документи поділяються на:
- а) міжгалузеві й спеціалізовані;
 - б) внутрішні й зовнішні;
 - в) службові й особисті;
 - г) немає правильної відповіді.
34. Перший звітний період ново створеного підприємства може бути:
- а) менше 12 місяців;
 - б) більше 15 місяців;
 - в) 2 року;
 - г) немає правильної відповіді.

Контрольні запитання за темою «Облік основних господарських процесів»

1. Які показники формуються в процесі обліку придбання матеріальних цінностей?
2. Які бухгалтерські рахунки використовуються для обліку придбання матеріальних цінностей?
3. Яка економічна сутність процесу запису проводок?
4. У чому полягає синтетичний облік процесу запису проводок?
5. Які завдання ставить перед собою облік реалізації готової продукції, робіт і послуг?
6. Які синтетичні рахунки використовуються для обліку процесу реалізації?
7. За допомогою яких рахунків здійснюється облік фінансових результатів?
8. Приведіть і поясніть схему обліку фінансових результатів, їх розподілу й списання.

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Завдання для контрольної роботи за темою «Господарський облік, його суть і характеристика. Предмет і метод бухгалтерського обліку»

Необхідно виконати групування активів (господарських коштів) і пасивів (джерел їх формування) у розрізі наступних класифікаційних груп (розділів балансу):

<u>Актив</u>	<u>Сума</u>	<u>Пасив</u>	<u>Сума</u>
I. Необоротні активи		I. Власний капітал	
II. Оборотні активи		II. Довгострокові зобов'язання й забезпечення	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу й групи вибуття		III. Поточні зобов'язання й забезпечення	
		IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, і групами вибуття	
Разом		Разом	

<u>№</u>	<u>Об'єкти бухгалтерського обліку</u>	<u>Сума, грн.</u>
1.	Каса	180
2.	Будинки виробничих цехів	420 000
3.	Прибуток	80 500
4.	Сталь листовая 1 мм	45 000
5.	Заборгованість Пенсійному фонду	11 000
6.	Малоцінні швидкозношувані предмети	16 500
7.	Короткострокові цінні папери	5 700
8.	Статутний фонд	500 930
9.	Заборгованість підзвітної особи	50
10.	Труби латунні 100 мм	26 000
11.	Заборгованість працівникам по заробітній праці	47 000
12.	Верстати в цехах	155 000
13.	Незавершене виробництво	52 000
14.	Резервний капітал	33 000
15.	Програмне забезпечення для комп'ютерів	14 000
16.	Заборгованість підприємства «Металопром» за вироблену сталь	31 000
17.	Фарба ПФ-115	8 000
18.	Векселі видані	12 000
19.	Будинок складу	35 000
20.	Заборгованість підприємства «Полнос» за відвантажену йому раніше продукцію	22 000
21.	Додатковий капітал	24 000
22.	Готова продукція	38 000
23.	Довгостроковий кредит банку	120 000
24.	Розрахунковий рахунок	28 000
25.	Заборгованість бюджету по ПДВ	6 000

Завдання для контрольної роботи за темою «Бухгалтерський баланс»

Скласти бухгалтерський баланс:

№	Об'єкти обліку	Сума, грн
1	Будинки цехів	730029
2	Гроші в касі	280
3	Споруди	26000
4	Станок токарно-винторізний	1450
5	Уголь	7010
6	Незавершене виробництво	5650
7	Заборгованість працівникам з заробітної плати	15000
8	Готова продукція	38000
9	Розрахунки зі страхування	2400
10	Адміністративна будівля	37907
11	Рахунки в банку	73000
12	Резервний капітал	23000
13	Заборгованість перед бюджетом	1000
14	Векселя видані	7050
15	Заборгованість покупців за продукцію (первісна)	35450
16	Запасні деталі для ремонту	1200
17	Нерозподілений прибуток	65000
18	Заборгованість перед іншими підприємствами	1100
19	Знос основних засобів	131500
20	Транспортні засоби	7000
21	Векселя отримані	12000
22	Уставний капітал	837400
23	Заборгованість підзвітних осіб	280
24	Резерв сумнівних боргів	13609
25	Патенти та ліцензії	5660
26	Робочі машини та обладнання	72143
27	Дебіторська заборгованість (строк погашення 2 роки)	14900
28	Короткострокові вкладення в цінні папери інших підприємств	3800
29	Інші матеріали	34600
30	Аванси від покупців	9300

Завдання для контрольної роботи за темою «Рахунки бухгалтерського обліку й подвійний запис»

Завдання 1. Необхідно виконати наступне:

- а. На підставі наведених господарських операцій складіть кореспонденцію рахунків:
- отримано паливо від постачальників;
 - відпущені матеріали зі складу на виготовлення продукції;
 - нарахована зарплата працівникам основного виробництва;
 - перераховані з поточного рахунку кошти в погашення боргу постачальникам;
 - з каси видані гроші підзвіт на господарські потреби;
 - поступили на поточний рахунок кошти від покупців;
 - повернуті із цеху на склад невитрачені матеріали;
 - здана готівка з каси підприємства на поточний рахунок;
 - перераховано на поточний рахунок короткостроковий кредит банку;
 - відпущений поліетилен на виробництво продукції;
- в. Визначити тип впливу на баланс наведених нижче господарських операцій:
- отриманий довгостроковий кредит банку;
 - виданий аванс постачальникові;
 - нарахована зарплата робітником;
 - оприбутковано прес-автомат від постачальників.
 - перераховані платежі в бюджет;
 - отримане устаткування від постачальників;
 - придбані акції інших підприємств за безготівковий розрахунок;
 - виданий вексель на суму кредиторської заборгованості.

Завдання 2. Необхідно:

- Скласти баланс на початок періоду.
- Заповнити журнал господарських операцій.
- Відкрити рахунки, відбити на них операції, підрахувати обороти й знайти кінцеве сальдо.
- Скласти оборотну відомість за період.

Вихідні дані для балансу.

1. Поточний рахунок у банку	27000
2. Статутний капітал	280000
3. Матеріали на складі	65000
4. Основні кошти	370000
5. Розрахунки по оплаті праці	18000
6. Готова продукція на складі	46000
7. Резервний капітал	22000
8. Знос основних засобів	46000
9. Розрахунки з покупцями	45000
10. Розрахунки з постачальниками	184000
11. Незавершене виробництво	32000
12. Нерозподілений прибуток	35000

Господарські операції за поточний період.

1. Оприбутковані матеріали від постачальників	26000
2. Частина прибутку підприємства спрямована на збільшення резервного капіталу	5000

3. Відпущені зі складу матеріали на виготовлення продукції	42000
4. Перераховані з поточного рахунку кошти постачальникам	16000
5. Випущена й здана на склад готова продукція	54000
6. Перерахування на поточний рахунок гроші від покупців	21500

Завдання для контрольної роботи за темою «Бухгалтерські документи»

Якими первинними документами оформляють такі господарські операції:

- 1) отримана в касу готівка для виплати заробітної плати;
- 2) придбані підзвітною особою матеріали;
- 3) нарахована заробітна плата працівникам підприємства;
- 4) виплачена заробітна плата працівникам.
- 5) видана з каси в підзвіт готівка П.М. Іванову на господарські потреби;
- 6) зарахована на поточний рахунок виручка від реалізації товарів;
- 7) отримані товари від фірми «Колосся»;
- 8) перераховані з поточного рахунку кошти постачальників.

Завдання для контрольної роботи за темою «Облік основних господарських процесів»

Завдання 1. Визначити фінансовий результат від реалізації товарів. Відбити операції по реалізації товарів на рахунках бухгалтерського обліку.

Протягом січня підприємством «Альфа» реалізовано готової продукції на загальну суму 100 000 грн. за продажними цінами. Виробнича собівартість реалізованої готової продукції становить 75 000 грн.

Сума нарахованої зарплати адміністративному персоналу становить 4 000 грн., сума нарахованих на суму зарплати відрахувань на пенсійне страхування становить 1 500 грн.

Завдання 2. Визначити фінансовий результат від реалізації готової продукції. Відбити операції по реалізації продукції на рахунках бухгалтерського обліку.

У січні підприємством «Альфа» було виготовлено продукції на суму 85 000 грн. Сума нарахованої зарплати адміністративному персоналу становить 4 000 грн., сума нарахованих на суму зарплати відрахувань на пенсійне страхування становить 1 500 грн.

Протягом січня підприємство реалізувало готової продукції на загальну суму 120 000 грн. за продажними цінами, з ПДВ. Виробнича собівартість реалізованої готової продукції становить 75 000 грн.

Навчальне видання

Методичні вказівки

Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з дисципліни
«Бухгалтерський облік (загальна теорія)» для студентів денної форми
навчання напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Укладач **Линник** Олена Іванівна

Відповідальний за випуск О.В. Маноїленко

Роботу рекомендував до видання М. І. Погорелов

Авторська редакція

План 2015 р., поз. 61

Підп. до друку _____. Формат 60 x 84^{1/16}. Папір офсет.

Гарнітура Таймс. Друк – ризографія. Ум. друк. арк. 0,6. Обл. - вид. арк. 0,5

Наклад 50 прим. Зам.№ _____. Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ «ХП».

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 3657 від 24.12.2009р.

61002, Харків, вул. Фрунзе, 21

Друкарня НТУ „ХП“. 61002, Харків, ул. Фрунзе, 21.